

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 115

Cena inseratom: crla
siran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Kaj se godi v Beogradu?

Skoro nemogoče je drugače presoditi, kaj se sedaj godi v Beogradu, kakor tako, da kar po dnevnem redu povemo, kako se je političen položaj vedno bolj zavijal.

Navidezna zmaga Davidoviča.

V sredo, dne 1. februarja, je bilo bojno glasovanje med Davidovičem in Marinkovičem. Davidovič pri večdnevem zborovanju njegovega kluba ni mogel dobiti vseh poslancev za svoje načrte. Zato je končno kar na naglo predložil resolucijo, o kateri se naj glasuje. Resolucija je zahtevala, da demokrati ministri dr. Marinkovič in tovariši morajo odstopiti. Glasovanje je izpadlo tako: 36 za resolucijo, torej za Davidoviča, 21 zoper resolucijo, torej za Marinkoviča, 1 ni glasoval, 1 pa ni bil navzoč, ki pa se je izjavil za Marinkoviča. Pripomniti pa je treba, da se je cela debata vršila le v demokrat skem klubu in ne v seji DZ, to je demokratske zajednice, v kateri so poleg Davidovičevcev tudi Spahovci. Teh je 19 in vsi ti so se že vnaprej postavili na stališče za sedanjo vlado in za Marinkoviča. Dejansko jih ima Marinkovičevo načelo 41 in Davidovičevo 36 poslancev za seboj.

Demokrati ministri odstopili.

Ker je večina demokratskega kluba sprejela sklep, da morajo demokrati ministri odstopiti, je dr. Marinkovič takoj po tej seji šel k Vukičeviću in mu izročil pismeno izjavo, da on in njegovi tovariši ministri odstopajo. Minister Spaho pa je dobil od svojih poslancev popolno zaupnico in naročilo, da ostane v vladi.

Ko se je v četrtek, dne 2. februarja, to vse zgodilo, je časopisje zagnalo veliko senzacijo, kot: vlada je padla, novo vlado bo sestavil Davidovič ali celo Radič. Drugi so zopet pisali, da edini izhod je takojšen razpust narodne skupščine in nove volitve, ki bi jih vodila vlada Vukičević-Korošec-Spaho. Da je pa postal položaj dejansko zelo težek, je lahko razumeti, če pogledamo številke raznih političnih strank in njih poslancev: Vlada bi sicer imela 156 poslancev, to je 110 radikalov, 21 naših poslancev, Spahovcev 19, Nemcev 6, nasprotniki pa Radič in Pribičević skupaj 85, zemljaradniki 9, Nastas Petrovič 1 in vsi Davidovičevi demokrati 61 (pravilno pa le 36), torej tudi 156 poslancev. Sedanja vlada bi težko delala, ona pa ravno tako.

Opozicija je že mislila, da je gospodrica položaja. Davidovič, Radič, Pribičević in Joca Jovanovič so stopili hitro skupaj, pa so karsami napravili »zvezo de-

mokracije« in se proglasili kot izvršilni odbor, ki je obvestil javnost, da je že vse urejeno za združitev vseh teh najbolj različnih strank in da bo ta zveza takoj nastopila enotno in — sestavila novo vlado.

Ostavka ministrov ni sprejeta.

Težko so čakali vsi, kdaj bo kralj sprejel demisijo ali ostavko ministrov dr. Marinkoviča in tovarišev. Ze v četrtek je kralj poklical k sebi dr. Marinkoviča in v petek, dne 3. t. m. pa še druge ministre. Ko se je dr. Kumanudi vračal iz dvora, so ga vprašali, če je kralj sprejel njihov odstop, pa je odgovoril, da ne in da ga tudi ne bo. Veliko pozornost je vzbudilo tudi dejstvo, da je dr. Marinkovič povabil k sebi na čajanko vse odločilnejše politike sedanje vlade. Na tem sestanku so imeli seveda političen razgovor.

Vlada ima v skupščini večino!

Vlada se ni strašila stopiti pred poslanec v narodno skupščino. Nekateri so seveda pričakovali, da bo že v petek dobila vlada nezaupnico in bo ostala v manjšini, nakar bi morala odstopiti. Zgodilo pa se je, da je vlada dobila večino glasov. V razpravi je namreč zakon za zjednačenje davkov in sicer se že posamezna poglavja obravnavajo. Prvo poglavje zakona je prišlo na glasovanje. Proti so glasovali Pribičević-Zerjavovi demokrati, pa radičevci in socijalist Petejan. Davidovičevi demokrati pa so skoro vsi glasovali za vladni predlog. Kakor v petek, tako je tudi v soboto imela vlada vselej ogromno večino v skupščini. Vlada hoče na vsak način spraviti skozi zakon za zjednačenje davkov.

Marinkovič močnejši kot Davidovič.

V soboto pa se je položaj zasukal tudi v tem oziru na boljše za sedanjo vlado, ker je Marinkovič zahteval, da se skliče DZ, to je demokratska zajednica. Izvršilni odbor te zajednice tvorijo Marinkovičevi pristaši v lepi večini. Ta odbor je imel sejo in ugotovil, da so dr. Marinkovič in Dravič poleg Spaha šli v vlado kot člani demokratske zajednice. Prvotno se je nameravalo to demokratsko zajednico razbiti, kakor pa sedaj vse kaže, sta se Marinkovič in Spaho odločila, to zvezo vzdržati naprej in če Davidoviču ni prav, gre lahko k Pribičeviću. Tudi to se je po tej seji povdarjalo, da se bo delalo v tem smislu, naj tudi Radičevci sodelujejo v vladi. Pod nobenim pogojem pa se ne more sodelovati s Pribičevićem. Marinkoviča pa so v soboto obiskali številni de-

mokratski poslanci, ki so preje glasovali za Davidovičev predlog, pa so izjavljali, da so to storili le zaradi Davidovičeve osebe, da ne bi bil preveč užaljen, da pa so sicer zoper vsako sodelovanje s Pribičevićem. Davidovič je v soboto zvečer zbolel in ni prišel več na sejo.

Kaj sedaj? — Vlada ostane?

V tem tednu bo padla končna odločitev, ki pa bo najbrže v tem oziru, da se danja vlada ostane, da se pa zgodijo nekatere osebne izpremembe. Položaj pa se bo v celoti izpremenil, ako kralj sprejme odstop dr. Marinkoviča in drugih ministrov, ker se bo potem sestavila nova vlada. Možno je, da se pritegne k sodelovanju v vladi Radič, ako ne bo zopet tako napravil kot pretekli teden. Večina politikov pa je tega mnenja, da bi sedaj nikakor ne bil čas novih volitev, ker je treba vendar že enkrat začeti delati, sprejeti davčni zakon, proračun in celo vrsto drugih zakonov.

Naša stranka v tem položaju.

Naš voditelj dr. Korošec je v tem položaju z izredno prevdarnostjo in odločnostjo stal na tem stališču, da naj se dela. Vsaki dan je imel posvetovanja s predsednikom vlade Vukičevićem in Marinkovičem. Njegove izjave o stališču naše stranke so mnogo pripomogle, da se je položaj razvijal po načrtih vlade in ne opozicije. Dr. Korošec je naši stranki v tem položaju pridobil sloves, da je še bolj kot je bila do sedaj upoštevana.

Prepričani smo, da bo dr. Korošec tudi v bodoče vodil našo stranko tako, da se bo Slovenija veselila uspehov njenega delovanja v Beogradu. Za manjverjeten slučaj, da bi pa bilo treba iti na volitve, pa dr. Korošec ve, da še bolj kot lansko leto, bo letos slovenski narod nastopil kot en mož za zmago SLS, ki edina si je upala predložiti in tudi izposlovala sprejetej zakona o izjednačenju davkov.

Kmetijske zbornice.

Nujno vprašanje.

Vprašanje o kmetijskih zbornicah postaja vedno bolj nujno. Ob vsaki priliki se čuti, da pri najštevilnejšem stanu v državi, pri kmetu nekaj manjka, da manjka velika nepolitična poklicna organizacija, ki naj zastopa interese kmetovalcev, pospešuje njih gospodarske koristi, ohranja stanovsko zavest in goji duha skupnosti.

Zamujene prilike.

Šlo je za vprašanje agrarne reforme. Organizacije, ki bi zastopala interese celokupnega kmetijstva in v važnem vpraša-